

MEMORIA CIENTÍFICA

SEGUIMENT ARQUEOLÒGIC A LA VORERA DEL CARRER SANT GIL, NÚM. 3 BARCELONA, EL BARCELONÈS

12-23 DE JUNY DE 2006

CODI M.H.C.B.: 084 /06

AUTOR

Jordi Arola Sánchez

LLOC I DATA

Mataró, 15 de Juny de 2006

DADES GENERALS

LLOC DE LA INTERVENCIÓ	Carrer Sant Gil, davant núm. 3
POBLACIÓ, COMARCA	Barcelona, el Barcelonès
CODI DEL M.H.C.B.	084/06
PROMOCIÓ	Hotel Nou de la Rambla, SL
EXECUCIÓ OBRA	Unitat Operativa de Sanejament - Ajuntament de Barcelona
EXECUCIÓ INTERVENCIÓ	Actium Patrimoni Cultural, SL
DIRECCIÓ TÈCNICA	Jordi Arola Sánchez
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva
ACTIVITAT AUTORITZADA	Control arqueològic
DATES D'EXECUCIÓ	12 - 23 de Juny de 2006
COORDENADES U.T.M	X= 430239 / Y= 4581576 / Z= 13 m

PARAULES CLAU

Control obra | rases de serveis | època contemporània

RESUM

La Unitat Operativa de Sanejament de l'Ajuntament de Barcelona, per encàrrec del promotor de l'obra, l'empresa Nou de la Rambla, SL, ha realitzat l'excavació d'una rasa de 1,50 m de llargada per 1 m d'amplada i 2,50 m de profunditat, per a la col·locació de tubs d'evacuació d'aigües, a la vorera davant del núm. 3 del carrer Sant Gil de Barcelona.

CONTINGUTS

1.	INTRODUCCIÓ	5
2.	SITUACIÓ.....	5
3.	MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC	5
4.	ANTECEDENTS	6
4.1.	CONTEXT HISTÒRIC	6
4.2.	ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS.....	6
5.	MOTIVACIÓ.....	6
6.	METODOLOGIA	7
7.	TREBALLS REALITZATS	7
8.	RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ	7
9.	CONCLUSIONS.....	7
10.	BIBLIOGRAFIA.....	8

ANNEX 1: DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEX 2: DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

1. INTRODUCCIÓ

Les obres de construcció de nous habitatges al solar del carrer Sant Gil, núm. 3, de Barcelona (El Barcelonès) han comportat que la Unitat Operativa de Sanejament de l'Ajuntament de Barcelona hagi realitzat l'excavació d'una rasa per a la col·locació d'un clavegueró a la vorera del mateix carrer, davant de l'immoble esmentat.

La realització de la intervenció arqueològica preventiva s'acull al decret 78/2002 de 5 de març del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic i la normativa urbanística municipal.

L'elaboració del projecte d'intervenció arqueològica ha estat coordinat pel Museu d'Història de la Ciutat (Institut de Cultura de Barcelona) conjuntament amb el promotor del projecte i la direcció de l'obra. La direcció tècnica de l'excavació ha anat a càrrec de l'arqueòleg Jordi Arola Sanchez, d' ACTIUM PATRIMONI CULTURAL SL, amb el corresponent permís de la Direcció General del Patrimoni Cultural.

El present informe recull els resultats de la intervenció arqueològica realitzada entre els dies 12 i 23 de juny de 2006.

2. SITUACIÓ

La finca on s'ha dut a terme la intervenció arqueològica està situada al districte de Ciutat Vella, dins del Barri del Raval de Barcelona, concretament davant del solar del carrer Sant Gil, núm. 3.

- Coordenades UTM: X= 430239 / Y= 4581576 / Z= 13 m

3. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

El Barri Raval s'emmarca geogràficament en la zona que limita entre el que es coneix com a Pla de Barcelona i l'antiga línia costera. Aquesta és la gran unitat morfològica que, juntament amb la serralada de Collserola, conforma la comarca del Barcelonès.

El Pla de Barcelona, comprès entre els rius Llobregat i Besòs, està obert al mar i queda limitat, pel nord, per la serralada de Collserola i, pel sud, per la falla que s'estén per la línia de costa des de el Garraf fins el turó de Montgat, comprnent el turó de Montjuïc. Aquest pla es pot subdividir en tres unitats: el pla inclinat, els turons arran de mar i el pla de baix.

La falla originada en temps de la fractura del massís Catalano-Balear va dibuixar el que, a grans trets, havia de ser la costa catalana. Així, el pla inclinat a peu de

Collserola és de basament paleozoic i d' estructura tabular, havent estat afectada per tots els moviments orogènics alpins.

En definitiva, podem dir que aquest indret on s'ha realitzat la intervenció s'assenta sobre una plana quaternària.

4. ANTECEDENTS

4.1. CONTEXT HISTÒRIC

Aquesta finca es troba a l'interior d'una Zona d'Interès Arqueològic i d'alt valor històric de la ciutat Barcelona, el barri del Raval.

En època Romana aquest espai es trobava emmarcat dins de l'*ager de Barcino*, fora de les muralles defensives, relativament a prop de l'antiga línia de costa. A les seves proximitats, s'han localitzat restes d'una vil·la Romana així com d'una necròpolis (àrea de Sant Pau del Camp), que testimonien l'ocupació continuada d'aquest espai.

En època baixmedieval aquesta zona, l'espai compresa entre la muralla de Jaume I i la que va fer construir Pere III el Cerimoniós, s'ocupà intensament.

En concret, sembla que la zona que ocupa el carrer Sant Gil va ser una àrea d'horts fins a la seva urbanització a finals del segle XVIII. En el s. XIX s'instal·la en el solar intervingut data una fàbrica de tints, enderrocat l'any 2004.

En l'actualitat aquest barri es troba totalment urbanitzat i en procés de rehabilitació. Aquest fet està comportant diverses actuacions urbanístiques amb l'objectiu de reactivar el teixit social del barri, així com millorar els seus equipaments.

4.2. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

En el solar adjacent al punt, en el que s'ha realitzat la intervenció, es van dur a terme dues intervencions prèvies. La primera es va desenvolupar l'agost del 2004 donant com a resultats la localització i excavació de diverses estructures pertanyents a la fàbrica de tints. En concret, nombrosos dipòsits, presumiblement per a l'elaboració de tints, un soterrani, un forn i un basament per a la instal·lació de maquinària (Amice, Inèdit). La segona d'aquestes intervencions es va dur a terme el maig del 2005 i va documentar els fonaments de les parets localitzades a la primera intervenció, així com paviments i diverses unitats estratigràfiques negatives (Nadal, Inèdit).

5. MOTIVACIÓ

L'empresa Nou de la Rambla, SL ha encarregat a la Unitat Operativa de Sanejament de l'Ajuntament de Barcelona la realització d'una rasa per a la construcció d'un

clavegueró. Atès que afecta una àrea d'alt interès històric s'ha implementat el control arqueològic de la intervenció.

6. METODOLOGIA

Per tal de deixar una constància visual dels treballs realitzats, així com de les restes aparegudes, s'ha realitzat un registre fotogràfic exhaustiu, utilitzant-se el format digital.

7. TREBALLS REALITZATS

Les tasques arqueològiques han consistit en el seguiment i supervisió de l'excavació d'una rasa, de 1,50 m de llargada per 1 m d'amplada i 2, 50 m de profunditat, a la vorera del carrer Sant Gil, davant del núm. 3.

L'excavació s'ha realitzat de forma manual, amb l'ajut de martell pneumàtic.

Els treballs d'obertura de la rasa es van iniciar prèviament a l'arribada de l'arqueòleg encarregat de controlar-los, per la qual cosa només es van poder documentar els talls i el fons de la mateixa.

8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

Per sota del nivell de circulació actual del carrer, de lloses, s'ha excavat la preparació de formigó, que descansava, al seu torn, damunt un nivell de sauló i terra. Aquest cobria tres tubs de servei i una arqueta de maons amb morter blanc, que protegia un tub de plom. L'esmentada arqueta estava col·locada a l'interior d'un retall efectuat en un estrat de terra de color marró que contenia alguns carbons i que era clarament antròpic.

Els resultats han estat negatius pel que fa a la localització de restes arqueològiques.

9. CONCLUSIONS

Malgrat que els resultats d'aquesta intervenció han estat negatius i atesos els antecedents arqueològics de l'indret és recomanable un seguiment arqueològic de qualsevulla intervenció futura que es realitzi a la zona.

10. BIBLIOGRAFIA

AMICE, G. Inèdit, Intervenció arqueològica a la finca situada al carrer Sant Gil, 3, Barcelona, El Barcelonès, 2-26 d'Agost de 2004, Codi M.H.C.B. 164/04. Mataró, 2004.

NADAL, E. Inèdit, Intervenció arqueològica a la finca situada al carrer Sant Gil, núm. 3, Barcelona, El Barcelonès, 18 d'abril - 12 de maig de 2005, Codi M.H.C.B. 026/05. Mataró, 2005.

Jordi Arola Sánchez

Mataró, 15 de Juny de 2006

ANNEX 1: DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEXOS

FOTO 1. Foto inicial amb anterioritat a la intervenció arqueològica

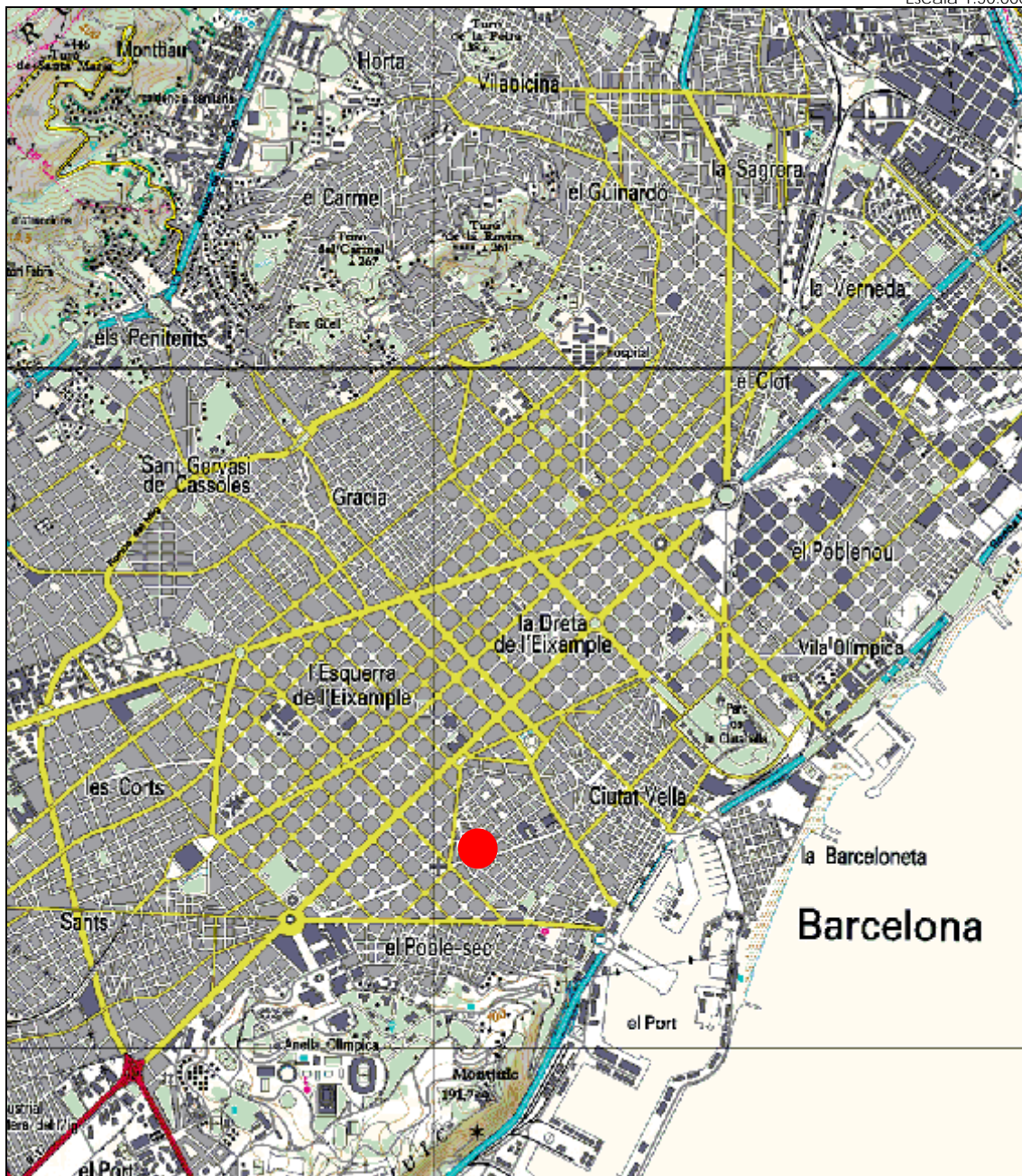
FOTO 2. Treballs realitzats a l'indret de la intervenció

FOTO 3. Foto de la rasa en el seu estat final

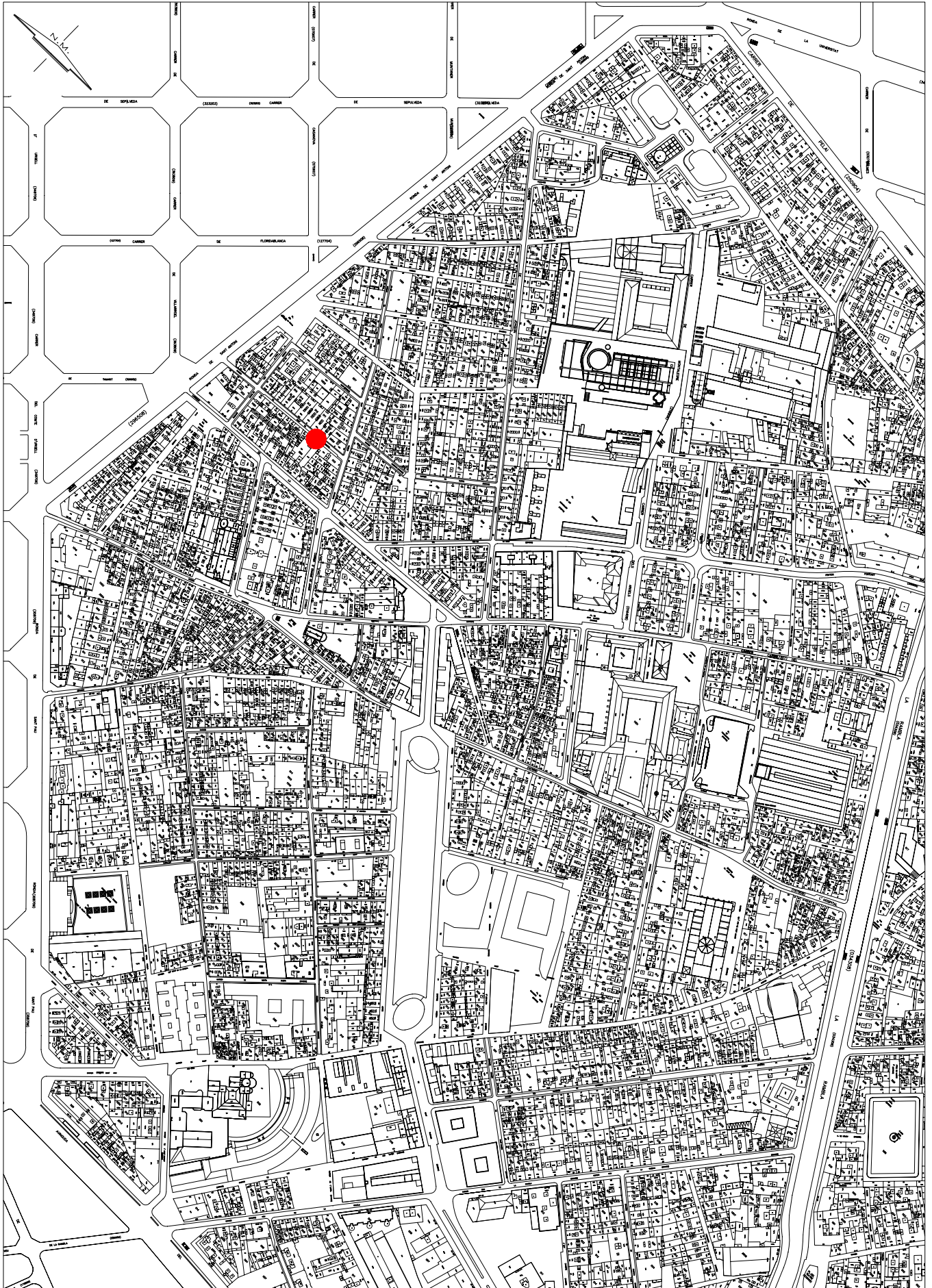
ANNEX 2: DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

SITUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
CARRER DE SANT GIL, 3 · BARCELONA (CODI M.H.C.B. 084/06)

SITUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
C. SANT GIL, 3 · BARCELONA (CODI M.H.C.B. 084/06)